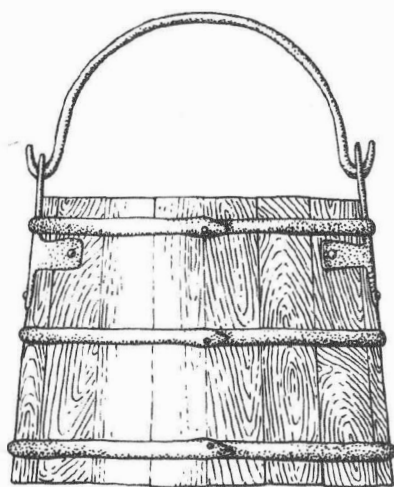

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1984

BRNO 1987

STAROSLOVANSKÝ HROB Z OSTROŽSKÉ NOVÉ VSI /okr. Uh. Hradiště/

Luděk Galuška, MM Brno

Při výkopu základů rodinného domku v Ostrožské Nové Vsi v poloze "Obecnice" narazili v roce 1984 J. Holčík a J. Marek v hloubce 110 cm na objekt. Jevil se jako černá, ovalná skvrna ve žlutém šterkovitém podloží. Vzhledem k tomu, že bylo použito bagru, byl objekt značně porušen, ale přesto se podařilo vy-zvednout z popelem prosycené zeminy dvě hradištní nádoby - menší, v ruce robenou, soudkovitého, značně starobylého tvaru s neumělou výzdobou a větší, situlovitého tvaru, dokonaleji vypracovanou, obtáčenou už na hrnčířském kruhu. Tato je pozoruhodná svojí výzdobou na vnitřní straně okraje a vypichovanou značkou ve tvaru obdélníku s úhlopříčkami, taktéž uvnitř okraje. Dále byly vyzvednuty zbytky kostí a lidská mandibula, jež se ovšem nedochovaly.

Místo nálezů, nacházející se na mírném svahu, který se pozvolna zvedá od silnice spojující Uh. Hradiště a Veselí n. Moravou, a to východním směrem, umožňuje výhled k řece Moravě i na staroslovanské sídliště v poloze "Oráčiny"¹, kde je doloženo osídlení už ze starší doby hradištní². V souvislosti s tím a s rozbořem uvedené keramiky lze usuzovat, že v poloze "Obecnice" byl rozrušen hrob ze starší doby hradištní. Vedle již dříve objeveného žárového hrobu pražského typu³ se jedná o první kostrový hrob z období osídlení prvními Slovy z katastru obce, což při několika sídlištních polohách, zejména ze střední doby hradištní představuje značný nepoměr. Je možné, že právě na příhodné poloze "Obecnice" můžeme předpokládat ještě další hroby, ovšem průzkum zde není možný vzhledem k zastavěnosti plochy a soukromým zahradám.

Poznámky:

- 1 K. Marešová, Slovanské sídliště v Ostrožské Nové Vsi /okr. Uh. Hradiště/, ČMM LII, 1967, 75-86.
- 2 V. Hrubý, Nejstarší dějiny středního Pomoraví, in.: Uherskohradištsko, Brno 1982, 131.
- 3 V. Hrubý, l.c. 128; popelnici pražského typu ve střepech zachránil v poloze "Padělký" F. Botek z Ostr. Nové Vsi.

Altslawisches Grab aus Ostr. Nová Ves /Bez. Uherské Hradiště/. Beim Baue eines Familienhauses in Ostr. Nová Ves, Bez. Uherské Hradiště, kam es zur Störung eines altslawischen Grabes, aus dem es gelang zwei Gefässe zu bergen, die aufgrund der Tektonik, der Zierelemente und des Materiales rahmenhaft in die ältere Burgwallzeit datiert werden können. Eine weitere Untersuchung in der Umgebung der Funde konnte mit Rücksicht auf die Verbauung der Fläche nicht verwirklicht werden. Es handelt sich um das erste altslawische Körpergrab aus dem Kataster der Gemeinde, was bei den fünf Siedlungslagen aus der mittleren und älteren Burgwallzeit ein grosses Missverhältnis ist.

MITTELBURGWALLZEITLICHES GRABERFELD BEI MORKŮVKY /Bez. Břeclav/

Zdeněk Měřínský, Josef Unger, AÚ ČSAV Brno

Bei einer geologischen Untersuchung in der Flur "Hotářský kopec" stellten Mitglieder des Betriebes Agroplan in Brno ein Körpergrab fest. Von dem Fund benachrichtigten sie das AÚ ČSAV in Brno, das nach Übereinkommen mit der LPG Brumovice hier eine Vorsprungsgrabung durchführte, wobei 17 gut erhaltene Gräber und weitere 7 stark gestörte abgedeckt worden waren. Es handelt sich offensichtlich um den Rest eines Gräberfeldes, dessen Teil bei landwirtschaftlicher Nutzung des Bodens zerstört wurde. Vereinzelt Funde aus diesen zerstörten Gräbern gelangten in das Museum von Klobouky bei Brno¹. Das reichste von den untersuchten Gräbern enthielt ein Männerskelett mit einer Lanzenspitze, einem Schwert, Axt, Schnalle, Bruchstücken von weiteren Eisengegenständen und einem Gefäss. In den weiteren Gräbern fand man eine Axt, Messer, Sporen, bronzene Ohringe und einige Gefässe.

Anmerkung:

- 1 J. Skutil, Pravěké nálezy na Kloboucku, Klobouky bei Brno 1939, 59.

VÝZKUM "PETROVY LOUKY" U STRACHOTÍNA V ROCE 1984 /okr. Břeclav/

Zdenka Himmelová, Lubomír Kundera, Zdeněk Měřínský, AÚ ČSAV Brno

V roce 1984 pokračoval výzkum na vyvýšené jihozápadní části hradiště "Petrova louka" u Strachotína, který navázal na záchranný výzkum v roce 1983¹. Plocha výzkumu byla rozšířena směrem severním, východním a jižním, celkem o 14 čtverců /5x5 m/, takže celková odkrytá plocha v letech 1983 a 1984 má 600 m².

Výzkum probíhal od konce dubna do října. V roce 1984 jsme se především soustředili na další odkryvy

plochy mladohradištního pohřebiště, z něhož bylo v roce 1983 prozkoumáno 14 kostrových hrobů. V roce 1984 bylo prozkoumáno dalších 38 hrobů, z nichž některé byly již dříve narušeny orbou a ležely na úrovni špatně čitelného probarveného písčitého podloží. Část hrobů v severní části začištěné plochy byla zahloubena již pod úroveň podloží a hrobové jámy se zřetelně rýsovaly tmavším hnědočerným hlinitopísčítým zásy- pem. V několika případech nad těmito hlubšími hroby byly zachyceny zbytky mělčeji uložených hrobů. Ně- které hroby byly narušeny mladšími zahloubenými objekty ze 13. a 14. století a některé hrobové jámy po- rušovaly starší velkomoravské objekty, eventuelně v případě mělkých hrobů ležely tyto nad objekty.

Z výbavy mladohradištních hrobů uvádíme alespoň esovité záušnice jak bronzové, měděné, stříbrné, tak plátované stříbrem nebo zlatem /hr. č. 77/. Počet esovitých záušnic v hrobech se pohyboval od jedné /hr. č. 72, 89, 93/ přes dvě /hr. č. 71, 77, 97/ šest /hr. č. 85/ až po osm malých bronzových záušnic v hrobě č. 74. Mezi nejbohatší patřil hrob č. 85, který obsahoval dvě tordované stříbrné záušnice se dvě- ma klíčkami, stříbrný tordovaný prsten, jednu stříbrnou záušnici, tři plátované stříbrem a náhrdelník slo- žený z 26 kamenů /ametyst, karneol, křišťál, fluorid/. Výbava mladohradištních hrobů upřesňuje datování řadové nekropole do 11.-12. století, přičemž podle některých nálezů /náhrdelník/ lze klást těžiště pohřbí- vání do poslední čtvrtiny 11. století.

Poznámka :

1 Z. Měřínský, Výzkum "Petrovy louky" u Strachotína v roce 1983 /okr. Břeclav/, PV 1983, Brno 1985, 47-48.

Grabung auf "Petrova louka" /Peter swiese/ bei Strachotín im Jahre 1984 /Bez. Břeclav/. Im Jahre 1984 setzte die Grabung auf dem erhöhten südwestlichen Teil des Burgwalles "Pe- trova louka" bei Strachotín fort. Wir konzentrierten uns vor allem auf eine weitere Abdeckung der Fläche des jungburgwallzeitlichen Gräberfeldes, wo 38 Skelettgräber untersucht wurden. In einigen Fällen hat man eine etagenartige Beisetzung der Gräber festgestellt. Einige Grabgruben waren durch jüngere Objekte aus dem 13. - 14. Jahrhundert gestört und einige umgekehrt störten ältere grossmährische Objekte. Von der Ausstattung der jungburgwallzeitlichen Gräber führen wir S-förmige Schläfenringe sowohl bronzene, kupfer- ne, silberne, als auch mit Silber oder Gold / Gr. Nr. 77/ tauschierte an. Die Anzahl der Ohringe lag zwischen ein bis acht. Zu den reichsten gehörte Grab Nr. 85, das sechs Schläfenringe, einen Fingerring und eine Halskette aus 26 Steinen enthielt. Die Ausstattung der jungburgwallzeitlichen Gräber präzisiert die Datierung der Reihennekropole in das 11. - 12. Jahrhundert, wobei man nach einigen Funden /Halskette/ den Schwerpunkt der Bestattungen in das letzte Viertel des 11. Jahrhunderts legen kann.

RETTUNGSGRABUNG DER VORBURG DES BURGWALLES IN MOR. KRUMLOV - ROKYTNÁ IM JAHRE 1984 /Bez. Znojmo/

Rudolf Procházka, AÚ ČSAV Brno

Im März wurde in der Längsachse der Fahrbahn westlich der Kirche im Intravilan der Gemeinde Rokyt- ná eine Rinne für die Wasserleitung ausgehoben. Der Aushub störte nur drei eingetieft jungburgwallzeitli- che Objekte, deren Profildokumentiert worden waren. In zwei Fällen handelte es sich um umfangreiche Erd- hütten 80 - 100 cm unter der Oberfläche des ursprünglichen Terrains eingetieft, in einem /dann um ein nicht markantes seicht eingetieftes Siedlungsgebilde. Aus ihrer Aufschüttung hat man nur wenige Keramikbruch- stücke gewonnen.

VÝZKUM NA HRADISKU CHOTĚBUZ-PODOBORA U ČESKÉHO TĚŠÍNA V ROCE 1984 /okr. Karviná/

Pavel Kouřil, AÚ ČSAV Brno

Archeologický výzkum se v letošní sezóně soustředil na první předhradí, kde byl proveden řez valem a položena sonda S 17. Řez, vedený kolmo na val ve směru JZ-SV v jeho západní části, měl rozměry 3 x 15 m. Stejně jako na akropoli bylo zjištěno, že je halštatského původu, a že překrývá pravěkou vrstvu mocnou cca 15 - 30 cm, která se nachází v hloubce 380 cm od jeho koruny. Jsflovité těleso valu nemělo žádnou konstruk- ci, pouze z vnitřní strany byla kamenná berma široká 80 - 100 cm, tvořená různě velkými říčnicími valouny v jedné vrstvě o síle 10 - 25 cm. Koruna valu byla tvořena říčnicí šterkem o mocnosti 40 - 50 cm, vybraným při hloubení a úpravě příkopu, který obsahoval několik slovanských střepů. Na vnitřní straně valu, ve výš- ce cca 60 cm od dnešní úrovně terénu, byla odkryta cesta - ochoz /?/ z těsně vedle sebe poskládaných půl- kulanů o šířce 20 - 30 cm a délce 80 cm, jdoucích kolmo na val. Spočívala na červeně propálené vrstvě moc- né 50 - 55 cm s nečetnou slovanskou keramikou starší fáze, kde byl rovněž nalezen železný srp. Pod ní se nacházela slovanská šedočerná vrstva o síle 7 - 10 cm s materiálem 9. stol., ležící na žlutošedé vrstvě pra- věké, stejné mocnosti.

Řez valem zachytil také část /patrně polovinu/ zahloubeného slovanského objektu č. 29, zřejmě ovál-

PŘEHLED VÝZKUMU 1984

Vydává :	Archeologický ústav ČSAV, sady Osvobození 17/19
Odpovědný redaktor:	akademik Josef Poulík
Redaktoři:	Dr. Z. Himmelová, Dr. J. Stuchlíková, Dr. J. Unger
Překlady:	Dr. R. Tichý, E. Tichá
Kresby:	A. Krechlerová, P. Šindelář, B. Klíma, M. Plaček, J. Svoboda
Na titulním listě:	rekonstrukce vědérka ze slovanského hradiska Břeclav-Pohansko
Tisk:	VH 103 ZO Svazarmu Brno
Evidenční číslo:	ÚVTEI - 73332
Vydáno jako rukopis:	450 kusů - neprodejné